

ZDALNA EDUKACJA W SZKOŁACH

Stalowa Wola, 17 kwietnia 2020 r.

Zdalna edukacja w szkołach

Badanie jest elementem realizowanego przez miasto projektu pt.: „MODELOWE ROZWIĄZANIA NA TRUDNE WYZWANIA – Program Rozwoju Lokalnego i Instytucjonalnego Stalowej Woli”, w ramach programu „Rozwój lokalny”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 - 2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021, którego głównym celem jest wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej poprzez podniesienie jakości środowiska naturalnego, dostępności oraz standardu życia mieszkańców.

We wszystkich szkołach, będących jednostkami organizacyjnymi Gminy Stalowa Wola od 16 marca 2020 r. rozpoczęto zdalną edukację.

I. Sprzęt

Szkoły prowadzone przez gminę dość dobrze wyposażone są w sprzęt IT, m.in. dzięki realizacji kilku projektów edukacyjnych, w tym dofinansowanych z UE (m.in. w komputery, laptopy, rzutniki, tablice multimedialne, których wykaz zaprezentowano w tabeli poniżej). Każda szkoła ma łącze internetowe. Zasoby IT szkół nadal wymagają jednak uzupełnienia pod kątem ułatwienia dostępu do zdalnego nauczania (konieczność doposażenia szkół w laptopy, dyski, słuchawki, mikrofony itp.). Sprawę sprzętu pozostającego w dyspozycji uczniów, każda szkoła rozwiązuje indywidualnie. Istnieje możliwość wypożyczenia sprzętu uczniom i nauczycielom. Istotnym problemem jest brak jednej wspólnej platformy edukacyjnej, co zgłaszają poszczególni dyrektorzy szkół. Ważnym głosem jest również fakt, że MEN zainwestowało w bezpłatne podręczniki, które po kilku (3 latach) ulegają dezaktualizacji lub zniszczeniu, a należało każdego ucznia na starcie (albo na poziomie kl. IV) wyposażyć w tablet i uruchomić przede wszystkim sprawnie działający e-podręcznik, laboratoria lub inne łącza edukacyjne. Dyrektorzy, aby przeprowadzać zajęcia wymagane przepisami prawa oświatowego i KN, Rady Pedagogiczne, korzystają również z dostępnych komunikatorów, jak np.: Microsoft Teams, ZOOM, grupy na FB i inne.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie sprzętu IT w szkołach.

Lp.	Szkoły	Liczba komputerów stacjonarnych	Liczba laptopów	W tym laptopów zakupionych w 2019 r. z projektu „STALOWA SOWA...”	Liczba rzutników	Liczba tablic multimedialnych	Szybkość łącza na WYJŚCIU	Szybkość łącza ODBIÓR
1.	PSP1	38	36	0	7	14	10mbit	80mbit
2.	PSP2	43	32	27	25	14	10mbit	120mbit
3.	PSP3	15	104	54	15	8	50mbit	100mbit
4.	PSP4	24	48	24	10	7	30mbit	60mbit
5.	PSP5	51	37	26	18	10	30mbit	60mbit
6.	PSP7	94	81	56	25	6	300mbit	300mbit
7.	PSP9	56	64	26	10	6	30mbit	80mbit
8.	PSP11	53	93	58	17	7	10mbit	100mbit
9.	PSP12	50	83	56	42	6	50mbit	50mbit
10.	SLO	72	75	64	21	5	90 mbit	50 mbit

PSP 12- Posiada 6 miesięczną bezpłatną wersję Microsoft Teams na 1000 użytkowników.

II. Przygotowanie nauczycieli

Wielu nauczycieli potrafi sprawnie korzystać ze sprzętu IT. Zdecydowana większość korzysta z technologii IT w czasie tradycyjnego nauczania podczas realizacji lekcji (jako uzupełnienie zajęć). Wszystkie szkoły posiadają elektroniczny komunikator (szkoła-rodzice-uczeń) poprzez dziennik elektroniczny. Wszystkie szkoły prowadzą i aktualizują zapisy na stronach internetowych szkoły. W dotychczasowej pracy nauczyciele starali się racjonalizować i w pewnym stopniu minimalizować wykorzystywanie np. telefonów do pracy w szkole, podkreślając ich szkodliwy wpływ na zdrowie jak i różnego rodzaju zagrożenia. W obecnej sytuacji znajomość i dostępność takiego sprzętu stała się zbawienna i konieczna.

Brakuje na pewno umiejętności wielu nauczycielom w sprawnym wykorzystywaniu, a przede wszystkim właściwym prowadzeniu zajęć on-line. Nauczyciele nie mając żadnego doświadczenia w zdalnym nauczaniu podjęli się ogromnego zadania i w zdecydowanej większości podołali.

III. Wykorzystywane łącza

W sytuacji braku jednolitej platformy edukacyjnej, korzystanie z wielu różnorodnych stron napotykało niestety na przypadki niedostatecznie zabezpieczonej treści, czy też włamań.

Nauczanie na odległość odbywa się zgodnie z tygodniowym planem lekcji poprzez:

1) Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej:

- <https://dyktanda.online/app/>
- <https://www.dyktanda.net/dyktanda.php>
- <http://www.yummy.pl/>
- <https://www.digipuzzle.net/education/>
- <http://pisupisu.pl/>
- <https://szaloniczby.pl/>
- <http://www.ortografka.pl/>
- <https://learningapps.org/>
- <https://www.matzoo.pl/>
- <https://www.eduelo.pl/>
- <https://epodreczniki.pl/ksztalcenie-ogolne/edukacja-wczesnoszkolna>
- <https://www.dzwonek.pl/>
- <https://puzzlefactory.pl>
- www.math.edu.pl
- www.tabliczkamnozenia.pl
- <https://wordwall.net>
- www.quizme.pl/lektury
- <https://lektury.gov.pl>
- www.epodreczniki.pl
- <http://www.interklasa.pl>
- <https://lektury.gov.pl/kategoria/range/34>
- <http://www.scholaris.pl/>
- <https://www.polskieradio.pl/18/4626>
- <https://naukaizabawa.squla.pl/>

- sgula.pl
- www.gov.pl/zdalnelekcje
- nauka tvp2, szkoła z tvp- tvp historia- lekcje dla klasy 3

2) Nauczyciele matematyki i informatyki:

- <https://uonetplus-uzytownik.vulcan.net.pl/gminastalowawola/>
- <https://moje.gwo.pl>
- <https://www.matzoo.pl>
- <https://epodreczniki.pl>
- <https://learningapps.org/watch?v=psdui3e0t01>
- YouTube
- pistacja.tv
- Testportal.pl
- E-podręczniki

3) Nauczyciele języka polskiego:

- <https://ebooki.nowaera.pl/>
- <https://epodreczniki.pl/ksztalcenie-ogolne/szkola-podstawowa/jezyk-polski>
- <https://polona.pl/>
- <https://www.cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/materialy-dodatkowe/zestawy-zadan-powtorkowych/>
- <https://lektury.gov.pl/>
- <http://www.bc.ore.edu.pl/dlibra>
- <https://rozrywka.tvp.pl/47090255/telewizja-polska-blizej-dzieci-i-mlodziezy%20->
- <https://www.polskieradio.pl/18,Polskie-Radio-Dzieciom>
- <https://rzeszow.tvp.pl/47325348/szkola-z-tvp-wystartowal-nowy-program-na-antenie-telewizji-polskiej-plan-lekcji>
- <https://www.office.com/>
- <http://www.wiking.com.pl/index-sp18.htm>
- <https://kukulturze.pl/utknales-w-domu-te-12-slynnnych-muzeow-oferuje-wirtualne-spacery/?fbclid=IwAR0Bry2NTNuryzquS24yACbXrXBC7PcP8ZFokAuDK3kR2qzk b30JoDs4gf4>
- <https://gwo.pl/platforma-gwo-do-nauki-z-domu-p4682>
- <https://ninateka.pl/>
- <http://www.oke.krakow.pl>
- <https://eduzabawy.com/generatory>
- <https://www.gov.pl/web/edukacja/pasma-edukacyjne>
- <https://dlaucznia.migra.pl/>
- <https://www.nowaera.pl/naukazdalna>
- <https://geex.x-kom.pl/wiadomosci/uczymy-zdalnie-jak-planowac-lekcje-online-z-przedmiotow-humanistycznych>
- <http://www.scholaris.pl/zasob/110461>
- <https://lektury.gov.pl/projekty-szkolne>
- <https://www.etwinning.net/en/pub/index.htm>
- gov.pl/zdalne lekcje

- e-podręczniki
- w przygotowaniu: WSPinet
- Office 365

4) Nauczyciel przyrody i biologii:

- www.quizlet.com
- www.learningapps.org
- www.eszkola.pl,
- www.youtube.com
- www.quizziz.com
- www.scholaris.pl
- E-podręczniki
- nowa era
- khan academy

5) Nauczyciele geografii:

- Slideplayer (prezentacje)
- grupa geografów na FB (zamieszczamy tam różne materiały do lekcji)
- wiking.edu
- geografia 24.pl
- nowa era dla nauczycieli
- prezi.com
- geografia24.pl
- youtube.com
- quiziz.com
- różne strony podróżnicze
- netflix.com
- oraz różne strony z ciekawymi filmami geograficznymi
- platformy: e-podręczniki.pl, genial.ly, padlet.com.

6) Nauczyciel fizyki:

- Epodręczniki
- portal Scholaris
- kanały youtube
- serwisy fizyczne

7) Nauczyciel chemii:

- e-podręczniki,
- filmy na You Tube
- e-dziennik

8) Nauczyciele języka angielskiego:

- elektroniczne wersje podręczników do j. angielskiego
- quizlet.com
- <https://www.macmillan.pl/aplikacja-quizlet>
- <http://wordwall.net/pl/>
- <https://www.liveworksheets.com/>
- <https://agendaweb.org/>
- youtube.com
- <http://englisch-hilfen.de/en>

- Skype
- Anglomaniacy.pl, Agendaweb.com, Learningapps.com

9) Nauczyciele języka niemieckiego:

- www.klett.pl
- www.nowaera.pl
- www.ucze.pl
- www.youtube.com
- e-podreczniki

10) Nauczyciele historii:

- platforma e- podręczniki
- nowa era
- vod. tvp.
- Youtube
- księgarnia rubikon
- office.com

11) Nauczyciel EDB:

- nowa era dla nauczycieli
- lekcja-edblekcja-edb.blogspot.com

12) Nauczyciel techniki i plastyki, muzyki:

- YouTube
- e- dziennik

13) Nauczyciele wychowania fizycznego:

- www.wordwall.net
- Facebook 2 grupy: nauczyciele wychowania fizycznego, w-f online grupa wsparcia
- You tube
- e-podreczniki
- mój dysk/classroom

14) Nauczyciel doradztwa zawodowego:

- <https://doradztwo.ore.edu.pl/>
- E-Dziennik

15) Wychowawcy świetlicy:

- e-podreczniki.pl, na stronie szkolnej Facebook nauczyciele pracujący w świetlicy szkolnej będą systematycznie zamieszczali ciekawe propozycje gier i zabaw do wykorzystania w domu z dziećmi w czasie wolnym od nauki, kanał You tube wykorzystywany jest do nauki i utrwalania piosenek dla dzieci, a także do prezentowania ciekawych informacji tematycznie pasujących do planu pracy świetlicy szkolnej.

16) Nauczyciel bibliotekarz:

- WolneLektury.pl
- Lektury.gov.pl
- Polona.pl
- Publio - darmowe e-booki, <https://www.empik.com/czas-w-domu>
- <https://polska-poezja.pl>, <https://khanacademy.org>, Legimi
- Wydawnictwo SQN-EBOOK

- Nowa Era

17) Nauczyciele wspomagający oraz SI:

- Autyzm w szkole: <https://autyzmwszkole.com/>
- Rysopisy: gry i zabawy: <https://rysopisy.eduzabawy.com/gry-i-zabawy/>
- Uniwersytet Dzieci: <https://uniwersytetdzieci.pl/>
- <https://www.facebook.com/Nauczyciel-wspomagaj%C4%85cy-306473299966429/>
- Grupa na portalu Facebook: Nauczyciel współorganizujący kształcenie uczniów o SPE <https://www.facebook.com/groups/2053044258147392/>
- <https://wordwall.net/pl>
- utworzono również folder w usłudze OneDrive, gdzie umieszczane są dzieciom wszystkie materiały, które samodzielnie stworzą
- <http://e-podreczniki.pl/>
- <https://learningapps.org/>
- <https://harmonia.edu.pl/>
- <https://www.specialni.pl/>
- <https://www.superkid.pl/>
- www.pracowniasi.pl
- www.autyzmwszkole.com
- www.wspomaganierozwojudzieci.pl
- www.neurosensorek.pl
- www.fundacjaokno.pl
- www.mojedziecikreatywnie.pl
- www.dziecisawazne.pl

18) Nauczyciele religii:

- diecezjasandomierska.pl katechizmy.com.pl youtube.pl ekatecheza.pl
- youtube.com

Problemy zgłaszane przez nauczycieli:

- Trudności z przesyłaniem informacji przez e-dziennik z powodu przeciążenia serwerów.
- Słabej jakości łącza internetowe uczniów, uniemożliwiające połączenia on-line lub otwieranie stron z ćwiczeniami, filmikami, itp.
- Nie zawsze uczniowie odbierają informacje i zgłaszają się na lekcje on-line.
- Ograniczony dostęp uczniów do komputera w przypadku większej ilości dzieci i pracy zdalnej rodziców.
- Trudności w obsłudze sprzętu, oprogramowania przez uczniów/rodziców, brak odpowiedniego oprogramowania, np.: pakietu Office.
- Uczniowie mają problemy z zalogowaniem się do Skypa, nie działają im mikrofony, słuchawki, aplikacja się zawiesza. W tle słychać telewizory, rodzeństwo, hałasy itp.
- W pojedynczych przypadkach nie ma kontaktu ani z rodzicami ani z uczniami, mimo wielu prób kontaktowania się telefonicznego i przez e-dziennik.
- Nie wszyscy uczniowie posiadają komputer i dostęp do Internetu, uczniowie pracują wykorzystując telefony komórkowe.

- Rodzice uczniów klas 1-3 nie odbierają systematycznie korespondencji przez e-dziennik.
- W klasach 1-3 nie ma możliwości oceniania techniki czytania oraz w klasie I prac pisemnych (uczniowie nie znają wszystkich liter).

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Zgodnie ze wskazaniami Dyrektorów szkół, będących jednostkami organizacyjnymi miasta, istotnym problemem w zakresie zdalnego nauczania w szkołach jest:

- Brak wspólnej/jednolitej platformy edukacyjnej do nauczania zdalnego, w tym online (wynika z informacji przedstawionych w części I niniejszego opracowania), która pozwoliłoby na jednolitą komunikację z rodzicami, wymianę doświadczeń oraz materiałów do pracy online pomiędzy nauczycielami z tej samej i różnych szkół, a także na bardziej bezpośredni kontakt nauczyciela z uczniem i rodzicem dzięki np. wideokonferencjom.

Zgodnie ze wskazaniami Naczelnika Wydziału Edukacji i Zdrowia, w zakresie zdalnego nauczania zaobserwowano następujące problemy:

- Brak szybkiego, bezpłatnego Internetu dla nauczycieli i uczniów.
- Brak fachowej obsługi informatycznej w szkołach. Obsługą informatyczną w szkołach powinien się zajmować informatyk lub specjalistyczna firma, odpowiedzialna za sieć we wszystkich jednostkach oświatowych w mieście, a nie nauczyciel informatyki.
- Niewystarczające zasoby sprzętu IT w szkołach. Konieczne jest doposażenie szkół w sprzęt dodatkowy, m.in. taki jak: kamery, słuchawki, mikrofony, dyski (obecnie np. stacjonarne komputery nie są wyposażone w kamery).
- Brak wspólnej platformy, dostępu przez Internet do większości zasobów MBP, MDK, Muzeum Regionalnego itd.
- Niewystarczające kompetencje nauczycieli do edukacji zdalnej. Nauczycielom brakuje głównie umiejętności stosowania i wykorzystania IT w nauczaniu oraz pracy online (Konieczne OBOWIĄZKOWE SZKOLENIA – uzależniając od ich realizacji wysokość dodatku motywacyjnego – po stronie JST).
- Niewystarczające umiejętności części rodziców, dotyczące m.in. obsługi komunikatorów do wideokonferencji i obsługi oprogramowania na platformie edukacyjnej (Konieczne szkolenia w tym zakresie dla rodziców).

Zgodnie z informacjami pozyskanymi w ramach wywiadów z nauczycielami, dodatkowym problemem jest:

- Podejście rodziców dzieci z klas I-III do nauczania zdalnego. Szczególnie często zdarza się, iż uczniowie z tej grupy wiekowej nie biorą udziału w nauczaniu zdalnym lub udział ten jest niesystematyczny, ograniczony.

Badanie zostało przeprowadzone w oparciu o informacje pozyskane od 11 Dyrektorów szkół, będących jednostkami organizacyjnymi Gminy Stalowa Wola (w tym 10 szkół podstawowych i 1 liceum ogólnokształcącego) oraz od kilkunastu nauczycieli tych szkół poprzez wywiady telefoniczne.